

Handläggare
Angelica Lindblad
Telefon: 08- 508 25 279

Till
Socialnämnden
2021-01-26

Fördelning av projektmedel till Peer support 2021- kvalificerat kamratstöd inom socialpsykiatri

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att bevilja tidsbegränsat bidrag till föreningen Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) i Stockholms län med 4 940 037 kronor
2. Socialnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att teckna avtal med föreningen NSPH
3. Socialnämnden godkänner inriktning för 2021

Fredrik Jurdell
Socialdirektör

Veronica Wolgast Carstorp
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen har under de senaste fem åren samarbetat med föreningen Nationell Samverkan (NSPH) för Psykisk Hälsa i Stockholm län kring PEER support verksamheten i Stockholm. NSPH har i en skrivelse till Stockholms stad förklarat att de inte kan ha ett arbetsgivaransvar när PEER support verksamheten övergår från projektverksamhet till en mer permanent eller långsiktig lösning. Utifrån detta ansöker NSPH om högre budget än tidigare år för att ha möjlighet att hålla igång befintlig PEER support verksamhet samtidigt som jobbet med att hitta en långsiktig lösning intensifieras under året.

För att PEER support verksamheten ska finnas kvar i Stockholms stad föreslår förvaltningen att NSPH:s ansökan på 4 940 037 kronor beviljas för att främja fortsatt samarbete under perioden 2021-01-01 till 2021-12-31. Målsättningen för samarbetet under 2021 är att kunna fastställa en samsamarbetsmodell mellan NSPH och

Stockholms stad som även innehåller förslag på hur verksamheten kan fortleva i staden med fokus både långsiktig hållbarhet och arbetsgivaransvar.

Bakgrund

Arbetet med PEER support (PS) i Stockholms stad har pågått sedan 2016, där satsningen under åren 2016 och 2017 har finansierats av statliga stimulansmedel inom ramen för PRIO och Uppdrag Psykisk Hälsa. I Kommunstyrelsens budget från 2018 till 2020 har socialnämnden tilldelats medel för att fortsätta arbetet med PEER support verksamhet i Stockholm. Socialnämnden har via en skriftlig överenskommelse med Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) i Stockholms län genomfört arbetet med PEER support.

PEER står i Sverige för *Personlig Egen Erfaren Resurs*. För att bli en Peer supportare (PS) behöver den enskilde ha genomgått en särskild utbildning och haft regelbunden handledning. PS är en ny yrkesroll i Sverige men har under de senaste tjugo åren utvecklats och implementerats i andra delar av världen. I USA har närmare 30 delstater ett omfattande program för PS, i Holland krävs att brukare anställs i Assertive Community Treatment team för att erhålla certifiering och i England och Nya Zeeland är modellen väletablerad. I Sverige har peer support projekt även startats i bland annat Västra Götalandsregionen, Skåne, Uppsala och Örebro.

Yrkesrollen peer support (PS) bidrar till ökat brukarinflytande och delaktighet inom stadens verksamheter. Stockholm stads utvärdering av projektet beskriver att PS verksamheten främjar arbetskulturer där enskilda handläggare blir mer lyhörda för klienternas önskemål likaså att klienter känner sig mer lyssnade på. PS är bra på att nå ut till individer som är svåra att få kontakt med, de skapar tilltro till myndigheter och förmedlar hopp. Vidare visar även forskning att högre brukarinflytande skapar bättre arbetsmiljö för medarbetare samt bidrar till ett aktivt lärande om klienterna. PS flexibla arbetssätt gör dem unika och arbetet kan ses förebyggande eftersom klienterna de når ut till tillhör en riskgrupp för samsjuklighet, hemlöshet och kriminalitet. I Sverige är PS mer ett alternativ till vård medans det i andra länder är en integrerad del i psykiatri.

Utöver detta är det av stor vikt att ta hänsyn till nuvarande situation med covid-19. Det finns antaganden som beskriver att konsekvensen av covid-19 kan leda till en ökad psykisk ohälsa bland medborgarna. Detta kan leda till större efterfråga av PS eftersom de har en positiv påverkan på brukarnas återhämtningsprocesser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 20 januari 2021. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 21 januari 2021.

Ärendet

I Stockholm stads budget för 2021 har socialnämnden i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla arbetet med PEER Support inom socialpsykiatri, gärna i dialog med Region Stockholm. Vidare ska socialnämnden även utreda hur staden kan inleda idéburna-offentliga partnerskap inom Peer support verksamheten.

Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) i Stockholm län har inkommit till förvaltningen med en ansökan om tidsbegränsat bidrag för att fortsätta driva arbetet tillsammans med Stockholms stad. I ansökan beskriver NSPH PEER support verksamheten i Stockholm och ansöker om 4 940 037 kronor för att täcka kostnaderna under 2021. Av ansökan framgår att efterfrågan på PS i staden är större än vad som finns tillgängligt (efterfrågan ligger på cirka 14 stycken PEER support men i nuläget finns det endast 7 i verksamheten). Utifrån detta planerar NSPH att rekrytera in två nya PS till verksamheten.

Med utgångspunkt i att PEER support verksamheten inte längre är i projektform ansöker NSPH om ett högre belopp än tidigare år för att kunna finansiera verksamheten under ett övergångsår. Det ansökta beloppet beror på följande aspekter:

- Bidraget har varit 3,5 miljoner för år 2018, 2019 och 2020. Utöver medlen från det tidsbegränsade verksamhetsbidraget har medel tagits från andra PEER support projekt för att täcka NSPH Stockholms län faktiska kostnader.
- Tidigare har NSPH:s nationella PEER supportprojekt - som nu är avslutat - stått för exempelvis resekostnader och fortbildning, vilket idag NSPH bekostar och behöver ta höjd för.
- Ett oförändrat bidrag över tid, i kombination med arbetsgivaransvar har medfört att PEER support verksamheten har hamnat i stagnation. Det betyder att NSPH inte har kunnat utveckla kärnverksamheten PEER support i Stockholm (grundutbildning, rekrytering, matchning mot nya verksamheter, fortbildning och handledning). Likaså har ingen tillväxt av PS inom staden

skett, inga nya PS har utbildats i Stockholm sedan grundutbildningen år 2016.

- Under övergången från projekt till förvaltning och tidsbegränsade verksamhetsbidrag har kostnader för personal hållits nere. NSPH har arbetat kostnadsmedvetet i alla delar i verksamheten och med ett engagerat projektteam under en pilot har detta varit möjligt men det är inte hållbart över tid. Det finns behov av fortbildning, nationell samverkan och justering av löner.
- För att hantera arbetsgivaransvaret har NSPH Stockholms län påbörjat och behöver fortsätta utveckla, hållbara etablerade HR- processer så som exempelvis behov av samordning, administration och koordinering, denna kostnad påverkar även 2021.
- I övergången från projekt till förvaltning ställs högre krav på ledning och konsolidering av system och ekonomi vilket genererat utökning av personal. Vidare har NSPH behövt utveckla och förfina interna processer och rutiner inom organisationen.
- NSPH erbjuder Stockholm stad PEER Support, det är ej en ideellt baserad verksamhet och måste jämföras med annan verksamhet. Redovisade kostnaderna för PEER Support är vad verksamheten kostar.
- I ansökan redovisas PEER Support projektets kostnader för verksamhetsåret 2019, dessa är 4,1 miljoner vilket är en ökning från 2018. Och vid estimat för verksamhetsåret 2020 ser NSPH att kostnaderna fortsatt ökar.
- Medel utöver medlen från det tidsbegränsade verksamhetsbidraget är förbrukade och det finns inga marginaler.

NSPH vill under 2021 tillsammans med Stockholms stad undersöka alternativ för arbetsgivaransvar som gärna innebär en samverkan med Region Stockholm. NSPH har en upparbetad erfarenhet av PS kärnverksamhet och önskar behålla arbetet med grundutbildning, fortbildning, rekrytering och handledning. Likaså önskar NSPH långsiktiga avtal och föreslår att alternativet Idéburet offentligt partnerskap (IOP) undersöks för långsiktighet, ökad trygghet och stabilitet för PEER support verksamheten.

Jämställdhetsanalys

Ärendet är könsneutralt i förhållande till de insatser den enskilde erbjuds. I arbetet med brukarna är det fokus på den enskilde och dennes behov. I dagsläget är det sju anställda som PS, tre män och fyra kvinnor. I NSPH:s rekryteringsprocesser söker de efter personer med olika bakgrund och erfarenhet för att kunna stötta brukare i deras återhämtningsprocesser.

Förvaltningens synpunkter och förslag

För att PEER support verksamheten ska finnas kvar i Stockholms stad föreslår förvaltningen att NSPH:s ansökan på 4 940 037 kronor beviljas för att främja fortsatt samarbete under perioden 2021-01-01 till 2021-12-31. Målsättningen för samarbetet under 2021 är att kunna fastställa en samarbetsmodell mellan NSPH och Stockholms stad samt ge förslag på hur verksamheten kan fortleva i staden med fokus på hållbarhet och arbetsgivaransvar.

Förvaltningen vill särskilt betona vikten av brukardelaktighet och inflytande. Detta är en viktig fråga och ingår i flera av nämndens uppdrag för året. Förvaltningen anser att PS är en betydelsefull del i detta arbete och att den bidrar med kunskap i stadens arbete med brukarinflytande på ett professionellt sätt. Utvärderingar av tidigare projekt visar goda resultat samtidigt som utmaningar med implementering av PS i Stockholms stad lyfts.

Bilagor

1. Problematisering ekonomi i punktform
2. Ansökan budgetmedel PEER Support 2021_signerad